

“Ἔγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
σνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 110ον | Ἰούλιος - Αὐγούστος 2020 | 4347

ΥΠΕΡΙΣΧΥΕΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ;

ΑΛΛΟΤΕ με λύπη καὶ ἄλλοτε με ἀγανάκτηση τὸ διαπιστώνουμε: Σχεδὸν παντοῦ ἡ ἀλήθεια παραμερίζεται καὶ τὸ ψέμα κυριαρχεῖ. Ἔτσι δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωση, ὅτι τὸ ψέμα εἶναι ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Καὶ ἐπομένως ὅποιος θέλει νὰ ἐπικρατήσῃ, μόνο με τὸ ψέμα θὰ τὸ κατορθώσῃ. Εἶναι ὅμως τὰ πράγματα ἔτσι; Τὸ ψέμα πιὸ ἰσχυρὸ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια; Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς δίνει πειστικὴ τὴν ἀπάντησιν. Μᾶς μεταφέρει στὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλιᾶ τῆς Περσίας Δαρείου. Στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ θρόνου συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ ἐπίσημοι, μεγιστάνες, στρατηγοί, τοπάρχες, σοφοί. Στὸ κέντρο ὁ Δαρεῖος καὶ μπροστά του οἱ τρεῖς σωματοφύλακές του. Αὐτοὶ ἔχουν τώρα τὸν λόγο. Πρόκειται νὰ ἐξηγήσουν τί θεωροῦν ὡς τὸ πιὸ ἰσχυρὸ πρᾶγμα στὸν κόσμον.

Ἀρχίζει ὁ πρῶτος σωματοφύλακας: «**Υπερισχύει ὁ οἶνος**» λέει (Α' Ἔσδρα γ' 10, 17-23). Τὸ πιὸ δυνατό εἶναι τὸ κρασί. Κοιτάξτε τί κάνει: Πλανᾷ τὴν σκέψιν ὄλων τῶν ἀνθρώπων ποὺ πίνουν. Αὐτὸς ἰσοπεδώνει καὶ κάνει ἴδια τὴν σκέψιν τοῦ βασιλιᾶ καὶ τοῦ δούλου, τοῦ φτωχοῦ καὶ τοῦ πλούσιου. Κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ θυμᾶται οὔτε λύπη οὔτε χρέος. Κάνει τὴν καρδίαν πλούσιαν, ὥστε αὐτὸς ποὺ πίνει νὰ μὴν ὑπολογίζει οὔτε βασιλεῖς οὔτε σατράπες. Βάζει τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκοτώνουν με τὸν πιὸ εὐκολὸ τρόπο. Καὶ ὅταν συνέλθουν ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἴνοπνεύματος δὲν θυμοῦνται τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔκαναν. Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴν παραδεχθῶμε, ὅτι τὸ πιὸ ἰσχυρὸ πρᾶγμα στὸν κόσμον εἶναι τὸ κρασί;

Ἐγὼ νομίζω, λέει ὁ δεύτερος, ὅτι τὸ πιὸ δυνατό ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμον εἶναι ὁ βασιλιάς (Α' Ἔσδρα δ' 1-12). Αὐτὸς ἐξουσιάζει καὶ κυβερνᾷ. Καὶ ὅ,τιδήποτε θὰ πεῖ ὅλοι τὸ ἀκοῦνε καὶ συμμορφώνονται με τὴν διαταγὴν του. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ σ' αὐτὸς; Αὐτὸς ρυθμίζει τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου, τὸ θέμα τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου τῶν ὑπηκόων του. Οἱ πάντες πειθαρχοῦν στὰ κελεύσματά του. Οἱ πάντες ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἓνα νεῦμα του. Δὲν ὑπάρχει, λοιπόν, καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι «**ὕπερισχύει ὁ βασιλιάς**», ἀφοῦ ὅλοι τὸν ὑπολογίζουν καὶ τὸν ἀκοῦνε.

Θὰ ἰσχυρίζομαι, λέει ὁ τρίτος σωματοφύλακας τοῦ Δαρείου, ὁ εὐσεβὴς Ζοροβάβελ, ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ βασιλιᾶ καὶ ἡ δύναμις τοῦ κρασιοῦ εἶναι μικρότερες ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν γυναικῶν. Οἱ γυναῖκες γέννησαν τὸν βασιλιᾶ καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐξουσιάζουν

τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰ. Οἱ γυναῖκες διαθέτουν ἀκαταμάχητη δύναμιν καὶ κυριαρχοῦν (Α' Ἔσδρα δ' 13-34). Πάντως ὅμως, συνεχίζει ὁ Ζοροβάβελ, ἡ ἰσχύς τῶν γυναικῶν εἶναι ἓνα τίποτα μπροστὰ στὴν ἰσχύ ἐνὸς ἄλλου, ποὺ εἶναι χίλιες φορές πιὸ δυνατό καὶ με τὸ ὅποιο δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καμιὰ σύγκρισις. Ποιὸ εἶναι αὐτό; Ἡ ἀλήθεια. «**Μεγάλῃ ἡ ἀλήθεια καὶ ἰσχυρότερα παρὰ πάντα**» (Α' Ἔσδρα δ' 35-41). Ὅλη ἡ γῆ εἶναι δική της καὶ πάνω της ἀκουμπάει ἡ εὐλογία τοῦ οὐρανοῦ. Στὴν ἀλήθειαν δὲν ὑπάρχει τίποτα τὸ ἄδικο. Τὰ πάντα παρέρχονται, πεθαίνουν. Ἡ ἀλήθεια ὅμως μένει παντοτινὰ. ἔχει δύναμιν καὶ κύρος αἰώνιον. Ζεῖ καὶ κυριαρχεῖ σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες. Δὲν ὑπολογίζει σὲ πρόσωπα. Δὲν κάνει διακρίσεις καὶ δὲν μεροληπτεῖ ἀνάμεσα σὲ ἐπισήμους καὶ ἀνεπισήμους, σὲ ἰσχυροὺς καὶ ἀδυνάτους. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι στὸ βάθος τὴν ἐπιδοκιμάζουν, τὴν ἀναγνωρίζουν καὶ τὴν παραδέχονται. Ὅταν αὐτὴ κρίνει δὲν ὑπάρχει τίποτα τὸ ἄδικο. Δικὴ της εἶναι ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς, ἡ ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλειότητα. Ἄς εἶναι, λοιπόν, εὐλογημένος ὁ Θεὸς τῆς ἀλήθειας, ὁ Θεὸς ποὺ εἶναι ἀλήθεια καὶ δίνει τὴν ἀλήθειαν στὸν κόσμον.

**Ἄς εἶναι, εὐλογημένος
ὁ Θεὸς τῆς ἀλήθειας,
ὁ Θεὸς ποὺ εἶναι ἀλήθεια
καὶ δίνει τὴν ἀλήθειαν
στὸν κόσμον.**

Ὁ τρίτος σωματοφύλακας, ὁ Ζοροβάβελ, σταμάτησε. Γιὰ λίγο στὴν μεγάλη αἴθουσαν τῶν ἀνακτόρων ἀπλώθηκε σιγὴ. Καὶ ὕστερα ὅλοι οἱ συγκεντρωμένοι, με ἓνα στόμα, ἀναφώνησαν. Μεγάλῃ πράγματι εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ αὐτὴ ἔχει ἰσχύ καὶ δύναμιν ἀνώτερη ἀπὸ ὅλους καὶ ἀπὸ ὅλα.

«**Μεγάλῃ ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπερισχύει**». «**Ἡ ἀλήθεια μεγάλῃ καὶ ἰσχυρότερα παρὰ πάντα**». Οἱ ἐπιτυχίες ποὺ ἔχει τὸ ψέμα, ἐντυπωσιακὴς μερικὴς φορές, δὲν καταργοῦν τὴν ἀξίαν τῆς ἀλήθειας. Λίγο διαρκεῖ ἢ χαρὰ τους. Με τὸ ψέμα ψευτίζει ὁ ὅλος ἄνθρωπος. Καταντᾷ προβληματικὸς, ἀναξιόπιστος, ἀνέντιμος. Δὲν ὑπάρχει χειρότερον κατάντημα. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης, τῶν δολοπλοκιῶν, τῆς ἀκάθαρτης διπλωματίας, δὲν εἶναι πιά ἄνθρωπος. «Μαίμου» αὐτὸς καὶ τὰ ἔργα του. Εἶναι, λοιπόν, ἡ ἀλήθεια τιμιωτέρα καὶ «**ἰσχυρότερα παρὰ πάντα**»; Ἀσφαλῶς.

Άπλές και ἄδολες καρδιές

Στροφή στη φυσική και ἄπλη ζωή εἶναι σύνηθμα τῆς κουρασμένης ἐποχῆς μας. Στροφή στα παιδιά, στην ἀπλότητα και φυσικότητά τους, μᾶς παραγγέλλει ὁ Κύριος. Μαθητεία κοντά στα παιδιά, γιὰ νὰ εἰσεέλθουμε στη βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν εἴσοδό μας στα μυστήρια τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν ἐξερεύνησή τους. **«Υμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν»** (Ματθ. ιγ' 11). Σὲ σᾶς τοὺς μαθητές μου, γιὰ τὴν ἀγαθὴ διάθεσή σας ἔχει δοθεῖ τὸ χάρισμα νὰ καταλαβαίνετε τὶς μυστηριώδεις ἀλήθειες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Σὰν τὰ παιδιά, λοιπόν, πρέπει νὰ δεχθοῦμε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἡ ἴδια παιδικὴ ἀπλότητα χρειάζεται καὶ γιὰ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἄν δὲν δεχθοῦμε τὸν θεῖο λόγο, ὅπως τὰ παιδιά, μὲ ἀπόλυτη φυσικότητα καὶ ἐμπιστοσύνη, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ γνωρίσουμε τὰ μυστήρια τῆς θείας σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ θέλει ἄπλές καὶ ἄδολες καρδιές. Ὁ ἐγωισμὸς εἶναι πάντα τὸ σκληρὸ κέλυφος ποὺ δὲν ἀφήνει πέρασμα στὸν ἀνακαινιστικὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ εἰσχωρήσει στὶς ψυχές. Μόνον ἡ παιδικὴ ψυχὴ, ποὺ δὲν ζυ-

Ἄν δὲν δεχθοῦμε τὸν θεῖο λόγο, ὅπως τὰ παιδιά, μὲ ἀπόλυτη φυσικότητα καὶ ἐμπιστοσύνη, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ γνωρίσουμε τὰ μυστήρια τῆς θείας σοφίας καὶ τῆς γνώσεως.

μώθηκε μὲ τὸ ψέμα καὶ δὲν σκληρύνθηκε ἀπὸ τὴν ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας, δέχεται πρόθυμα τοὺς λόγους τοῦ Χριστοῦ. Ἀνοίγει διάπλατα ἡ καρδιὰ σὰν τὴν ἀγαθὴ γῆ καὶ καρποφορεῖ.

Οἱ ἄλλοι, οἱ φτασμένοι, μὲ τὴν ἐγωιστικὴ νοοτροπία, οἱ διδάσκαλοι τοῦ Ἰσραὴλ, περιφρο-

νοῦν τὸν θεῖο Διδάσκαλο, γιὰ τὸν εἶχε σπουδάσει στὶς σχολές τους. Αὐτοὶ ἤξεραν τὰ πάντα, ἐνῶ αὐτὸς τί ἤξερε; **«Πόθεν οὗτος οἶδε γράμματα μὴ μεμαθηκώς;»** (Ἰωάν. ζ' 15). **«Τοῦτον ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν»** (θ' 29). Ἐμεῖς, οἱ μεγάλες αὐθεντίες, αὐτὸν δὲν τὸν γνωρίζουμε καὶ δὲν τὸν ἀναγνωρίζουμε. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ αὐτάρκειά τους νὰ τοὺς καταδικάσει στὴ στείρα ἄρνηση καὶ στὸν φανατισμὸ.

Αὐτὸ εἶναι πάντα τὸ κατάντημα ὄλων ἐκείνων, ποὺ ἔχουν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴ σοφία τους, στὶς γνώμες τους καὶ δὲν ἀναγνωρίζουν καμιά ἄλλη αὐθεντία. Τὰ θρανία τῆς μαθητείας δὲν εἶναι γι' αὐτούς. Εἶναι γιὰ τὰ παιδιά. Καὶ αὐτοὶ δὲν εἶναι διατεθειμένοι **«νὰ στραφοῦν καὶ νὰ γίνουν σὰν τὰ παιδιά»** (Ματθ. ιη' 3). Νὰ ὁμολογήσουν τὴν ἄγνοιά τους.

Σὲ ἀντίθεση μὲ τοὺς διδάσκαλους τοῦ Ἰσραὴλ,

τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ ἄκουγαν μὲ ἄπλη καρδιὰ καὶ **«ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ»** (Ματθ. ζ' 28). Κρέμονταν ἀπὸ τὰ χεῖλη Του, ὅπως τὰ μικρὰ παιδιά ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μητέρας τους. Ὁ θαυμασμὸς εἶχε αἰχμαλωτίσει τὶς ἀπονήρευτες ψυχές τῶν ὑπηρετῶν, ποὺ εἶχαν σταλεῖ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, γιὰ νὰ συλλάβουν τὸν Κύριο: **«Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος»** (Ἰωάν. ζ' 46) θὰ ἀπαντήσουν μὲ ἀνυπόκριτη ἐκπληξη στοὺς κυρίους τους. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὕστερα ἀπὸ τὰ θαυμαστὰ ἐπιτεύγματα τῶν μαθητῶν Του, θὰ ἐκφράσει τὴν βαθιὰ Του ἱκανοποίηση στὸν οὐράνιο Πατέρα Του: **«Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλίασατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, (Σὲ εὐχαριστῶ καὶ Σὲ δοξολογῶ) πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις...»** (Λουκ. ι' 21).

Αὐτὴ ἡ παιδικὴ στάση ἀπέναντι στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἐκφράζεται ὡς πλήρης ἀποδοχὴ τῆς θείας διδασκαλίας. Τὸ μικρὸ παιδί δὲν ἔχει καμιά ἐπιφύλαξη στὰ λόγια τοῦ πατέρα ἢ τῆς μητέρας. Καὶ τὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχουν ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν ἀπόλυτη ἰσχὺ τοῦ θεοῦ θελήματος. Πιστεύουν ὅτι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν τροποποιεῖται οὔτε ἐπανεκδίδεται ἐπηρεαζόμενος καὶ βελτιωμένος ἀπὸ τὶς προτιμήσεις τῶν ἀνθρώπων. Μόνον οἱ ἄνθρωποι βελτιώνονται ἀπὸ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ θεϊκὸς λόγος ἔχει αἰώνια ἰσχὺ: **«Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται»** (Ματθ. ε' 18).

Ἔτσι τοποθετεῖται ὁ πιστὸς ἀπέναντι στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἐπαναλαμβάνει μὲ ἐμπιστοσύνη τὸ **«λάλει, Κύριε, ὅτι ὁ δοῦλος σου ἀκούει»**. Ἀκούει καὶ ὑπακούει. Ἄν τὸ παιδί ἔχει τόσα νὰ ἀποκομίσει ἀπὸ τὴν γεμάτη ἐμπιστοσύνη συνομιλία μὲ τὸν πατέρα του, πόσα ἔχει νὰ ὠφεληθεῖ τὸ παιδί τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν ἐπικοινωνία μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα!

Ὁ διάλογος μὲ τὸν οὐρανὸ, ὅπου ὁ ἄνθρωπος συνδιαλέγεται μὲ τὸν ἴδιο τὸν Θεό, ἡ ταπεινὴ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, γίνεται ἀστείρευτη πηγὴ ἐμπνεύσεως, φωτισμοῦ, γνώσεως, δυνάμεως. **«Ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ καὶ συνετιεῖ νηπίους»** (Ψαλμ. ριη' 130). Αὐτοὶ ποὺ πλησιάζουν μὲ πόθο καὶ ἐμπιστοσύνη νηπίου φωτίζονται καὶ γίνονται ἀληθινὰ σοφοὶ καὶ συνετοί, τὴν στιγμὴν ποὺ οἱ **«φάσκοντες εἶναι σοφοί»** (Ρωμ. α' 22) ἀποδεικνύονται μωροί. Μόνον ἡ ἀγαθὴ γῆ, ποὺ δέχεται στὰ γόνιμα σπλάγχνα της τὸν σπόρο, ἀποδίδει **«καρπὸν ἑκατονταπλασίονα»** (Λουκ. η' 8). Εἶναι οἱ παιδικὲς καρδιές, οἱ ὁποῖες **«ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ»** (Λουκ. η' 15).

«Δαιμόνων ἢ ἁμαρτία»

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ ξέρουν ποῦ βρίσκεται ἡ ἀληθινὴ χαρά, ἡ πραγματικὴ εὐτυχία. Δὲν ἐντυπωσιάζονται ἀπὸ αὐτὰ ποὺ φαντάζονται εἴτε ἀξιώματα εἶναι εἴτε πλούτη εἴτε ἄλλες κοσμικὲς ἐπιτυχίες καὶ κατακτήσεις. Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἀξία πραγματικὴ καὶ δίνει ἀξία στὸν ἄνθρωπο καὶ ἱκανοποιεῖ βαθιὰ τὴν ψυχὴ του καὶ τὸν γεμίζει μὲ χαρά, τὴν ὁποία οὐδεὶς ἀφαιρεῖ, εἶναι ἡ ἀρετὴ. «*Ταύτης, λοιπόν, ἐπιμελώμεθα· πολὺς γὰρ αὐτῆς ὁ πλοῦτος καὶ τὸ θαῦμα μέγα. Αὕτη τὴν ὄντως ἐλευθερίαν παρέχει*», τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Θέλεις νὰ εἶσαι ἀληθινὰ ἐλεύθερος; Νὰ ἀποκτήσεις πλοῦτο ἀληθινό; Φρόντισε νὰ πλουτίσεις σὲ ἀρετῇ, σὲ ἀγάπῃ. Τότε γίνεσαι πραγματικὰ πλούσιος. Ἔστω καὶ ἂν εἶσαι φτωχὸς γίνεσαι πλουσιότερος ἀπὸ τοὺς πλουσίους. Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἀρετῆς. «*Οὐ ποιοῦσα πλούσιον τὸν πένητα, ἀλλὰ μένοντα πένητα τοῦ πλουσίου εὐπορώτερον ἀποφαίνουσα*». Δὲν σὲ κάνει πλούσιο σὲ ὑλικά. Τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ἄλλωστε δὲν εἶναι ἀπόδειξη εὐτυχίας. Σὲ κάνει πλούσιο σὲ ἐσωτερικὴ εἰρήνη καὶ βαθιὰ χαρά. Σοῦ προσφέρει μιὰ εὐτυχία ἄγνωστη στοὺς πολλούς. Αὐτὴν ποὺ δὲν μποροῦν νὰ προσφέρουν καὶ τὰ μεγαλύτερα πλούτη. Θέλεις νὰ γίνεις ἀληθινὰ μέγας; Θέλεις νὰ κάνεις θαύματα; Ναί, μπορεῖς. Ἄρκεῖ νὰ τὸ ἐπιδιώξεις σωστά. Ἀπὸ ἐσένα ἐξαρτᾶται, μᾶς τονίζει ἡ πατερικὴ σοφία. Νὰ πάρεις τὴν ἀπόφαση καὶ νὰ προχωρήσεις ἀταλάντευτα στὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητας. Νὰ ἀγωνισθεῖς πρῶτα, γιὰ νὰ ἀπαλλαγεῖς ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες καὶ τὰ πάθη σου. Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ μεγάλο θαῦμα.

Μᾶς τὸ ἐπεξηγεῖ καὶ πάλι ὁ Χρυσόστομος: «*Εἰ καὶ σημεῖα βούλει ποιεῖν, ἀπαλλάγηθι πλημμελημάτων καὶ τὸ πᾶν ἤνυσας. Καὶ γὰρ δαιμόνων ἢ ἁμαρτία, ἀγαπητέ· Κἂν ταύτην ἐξέλης τῶν μυρίους δαίμονας ἐλαυνόντων μεῖζον εἰργάσω*». Ἄν θέλεις, δηλαδή, νὰ κάνεις σημεῖα μέγала καὶ θαύματα, φρόντισε νὰ ἀπαλλαγεῖς ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες σου καὶ τότε τὸ πᾶν κατόρθωσες. Διότι ἡ ἁμαρτία, ἀγαπητέ μου, εἶναι ἔργο τῶν δαιμόνων. Ἄν, λοιπόν, αὐτὴν βγάλεις ἀπὸ μέσα σου, πραγματοποιήσεις ἔργο ἀνώτερο ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐκβάλλουν δαιμόνια ἀναρίθμητα.

«*Δαιμόνων ἢ ἁμαρτία*». Ἔργο τῶν δαιμόνων ἢ ἁμαρτία. Δὲν ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία. Φυσικὰ συμμετέχει καὶ ἡ ἀνθρώπινη θέληση. Μᾶς σπρώχνει ἡ κλῆση καὶ ἡ ροπή πρὸς τὸ κακό, ὁ «**ἕτερος νόμος**» ποὺ φωλιάζει στὴ φθαρμένη ἀνθρώπινη φύση. Ὅπωςδήποτε ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν ὅλον αὐτὸ τὸν ὄχετὸ τῆς κακίας, τῆς ἐγκληματικότητας, τῆς βίας, τῆς ἐκμεταλλεύσεως, τῆς διαφθορᾶς, τῆς ἀναισχυντίας, νὰ τὸν παράγει μόνη ἡ ἀνθρώπινη σκέψη, ἡ ἀνθρώπινη καρδιά, χωρὶς τὴ συνδρομὴ καὶ κάποιας ἄλλης σκοτεινῆς δυνάμεως. Ἡ ἱστορία, ἡ παλιὰ καὶ ἡ σύγχρονη, ἀναφέρει κακου-

γήματα καὶ ἀναισχυντίες, φρικιαστικὰ ἐγκλήματα ποὺ ξεπερνοῦν καὶ τὴν πιὸ καλπάζουσα φαντασία. Μηχανογραφίες ἀνατριχιαστικὲς στὴ σύλληψη καὶ στὴν ἐκτέλεση ποὺ ἀδυνατεῖ νὰ συλλάβει ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. Φαινόμενα φρίκης καὶ ἐξαχρειώσεως ποὺ δὲν διαπράττονται καὶ ἀπὸ τὴν πιὸ διάστροφη ἀνθρώπινη φύση. «*Οὐδέποτε ὑπῆρξε σὲ ὀλόκληρο τὸν πλανήτη καὶ σὲ ὀλόκληρη τὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπινου γένους, καθεστὼς πιὸ σκληρό, πιὸ αἰμοστυγὲς καὶ συγχρόνως πιὸ διαβολικὰ πανοῦργο*» ἔγραφε ὁ Σολζενίτσιν γιὰ τὸν κομμουνιστικὸ ὀλοκληρωτισμό.

Σ' αὐτὲς καὶ σὲ τόσες ἄλλες περιπτώσεις εἶναι φυσικὸ καὶ διερωτᾶται κανεὶς: Ἄρκεῖ καὶ μόνο ἡ κατάχρηση τῆς ἐλευθερίας, γιὰ νὰ ἐξηγηθεῖ τὸ μέγεθος αὐτὸ τῆς κακουργίας; Ἀσφαλῶς πρέπει νὰ ὑπάρξει καὶ ἡ ἀναζήτησις μιᾶς ἄλλης καταθόνιας δυνάμεως. «*Δαιμόνων ἢ ἁμαρτία*», ἀπαντᾷ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. Ἄν ἐπομένως χτυπηθεῖ ἡ ἁμαρτία μέσα μας, ἂν τὴν ἐξορίσουμε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας, πετύχαμε τὸ πιὸ σπουδαῖο θαῦμα. Πιὸ σπουδαῖο καὶ θαυμαστὸ ἀπὸ τὸ νὰ διώχναμε δαιμόνια καὶ νὰ ἀπαλλάσαμε δαιμονισμένους ἀπὸ τὴν τυραννικὴ ἐπίδραση τῶν πονηρῶν πνευμάτων.

Καὶ πιὸ συγκεκριμένα. «*Ἄν ἐξ ἀπανθρωπίας εἰς ἐλεημοσύνην μεταβάλῃς, ξηρὰν χειρὰ οὕσαν ἐξέτεινας*. Ἄν θεάτρων ἀποστὰς (ἀπομακρυνθεῖς) ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰσῆς (εἰσέλθεις), κωλαίνοντα τὸν πόδα διόρθωσας. Ἄν ἀποστήσης τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀπὸ πόρνης καὶ κάλλους ἀλλοτρίου, τυφλοὺς ὄντας ἀνέωξας. Ἄν ἀντὶ σατανικῶν ὠδῶν ψαλμοὺς μάθης πνευματικούς, κωφὸς ὢν ἐλάλησας. Ταῦτα τὰ θαύματα μέγιστα. Ταῦτα τὰ σημεῖα παράδοξα...» Ἄν αὐτὰ πραγματοποιήσουμε, συνεχίζει τὸ χρυσὸ στόμα τῆς Ἐκκλησίας, τότε εἴμαστε ἀληθινὰ θαυμαστοὶ καὶ ὄχι θαυματοποιοί. Διότι ἂς μὴ ξεχνᾶμε, ὅτι τὰ «σημεῖα καὶ τέρατα» ἐγκυμονοῦν συχνὰ τὸν κίνδυνο τῆς ἔπαρσης. Ὁ ἀγώνας ὅμως τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖ, ὄχι μόνο τὸν ἀγωνιστὴ Χριστιανό, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους. Γι' αὐτὸ ἂς ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο καὶ κύριο μέλημά μας. Καὶ τότε «**τὴν χαρὰν ἡμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ἡμῶν**» (Ἰωάν. 1στ' 22). Τὴν διασφαλίζει «**ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἢ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν**» (Φιλιπ. δ' 7) ἀπὸ ὅλες τὶς «**μεθοδεῖς τοῦ Διαβόλου**» (Ἐφεσ. στ' 11).

**Ὁ ἀγώνας τῆς ἀρετῆς
ὠφελεῖ, ὄχι μόνο
τὸν ἀγωνιστὴ
Χριστιανό, ἀλλὰ
καὶ πολλοὺς ἄλλους.
Γι' αὐτὸ ἂς ἀποτελεῖ
τὸ πρῶτο καὶ κύριο
μέλημά μας. Καὶ τότε
«τὴν χαρὰν ἡμῶν
οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ἡμῶν»**

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν

αὐτὸν καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμί ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἶπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ
Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ν' 5-13
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. ε' 22-στ' 2

μου, ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ

ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ· ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ᾠρᾷ ἐκείνῃ».

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

«Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος».

Οἱ ὑπηρέτες καὶ γενικότερα οἱ δοῦλοι, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν κάτι τὸ πολὺ συνηθισμένο. Εὐκόλα μπορούσαν νὰ τοὺς ἀγοράσουν καὶ νὰ τοὺς ἔχουν «κτῆμα» τους. Καὶ φυσικά, τοὺς χρησιμοποιοῦσαν στὶς πιὸ βαριές δουλειές, τοὺς φέρονταν μὲ αὐταρχικότητα, τυραννικά, δὲν τοὺς ὑπολόγιζαν καθόλου. Στὸ σημερινὸ ὅμως ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ἔχουμε κάτι τὸ διαφορετικὸ. Ἐνας ἑκατόνταρχος ἐνδιαφέρεται, καὶ μάλιστα πολὺ, γιὰ ἕναν ὑπηρέτη του.

Εἶναι ἀδελφός μας.

Ὁ ἑκατόνταρχος δὲν ἦταν βέβαια Χριστιανός, οὔτε κἄν Ἰσραηλίτης. Εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ συμπεριφέρεται πρὸς τὸν ὑπηρέτη του σὰν σὲ «ὄργανο καὶ κτῆμα ἔμψυχο», ὄχι ὅμως σὰν σὲ ἄνθρωπο. Ὁ ἑκατόνταρχος ὅμως φέρεται μ' ἕναν τρόπο πού πολλοὶ σημερινοὶ «Χριστιανοὶ» θὰ τὸν ζήλευαν.

Ἀρρώστησε ὁ ὑπηρέτης του κι αὐτὸς δὲν ἀδιαφόρησε. Τὸν ἔτρεξε σὲ γιατροὺς καὶ φάρμακα. Βλέπει πὼς δὲν γίνεται τίποτα. Τρέχει τότε στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τὸν θερμοπαρακαλεῖ: **«Κύριε, ὁ ὑπηρέτης μου εἶναι στὸ σπίτι μου κατάκοιτος. Βασανίζεται τρομερά. Θεράπευσέ τον».** Ὁ Ρωμαῖος ἀξιωματικὸς παρακαλεῖ ὄχι γιὰ τὸ παιδί του, ἀλλὰ γιὰ τὸν δούλο του! Πὼς νὰ μὴν θαυμάσει κανεὶς τὴν πίστη του πρὸς τὸν Χριστό, ἀλλὰ καὶ τὴν φιλόανθρωπη στάση του γιὰ τὸν δούλο του; Ἔτσι, γίνεται δάσκαλος μερικῶν συνανθρώπων μας, πού ἔχουν στὸ σπίτι τους κάποιον ἢ κάποια βοηθό. Νὰ μάθουμε ἀπὸ τὸν «ἐθνικὸ» ἑκατόνταρχο πὼς κι αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι μὲ ψυχὴ καὶ σῶμα, μὲ ἀνάγκη καὶ μὲ δικαιώματα. Πὼς αὐτοί, δὲν εἶναι «δοῦλοι» μας, γιὰ νὰ ξεσπᾶμε ἐπάνω τους. Ἀλλὰ εἶναι **«ἀδελφοί μας ἀγαπητοί».** Πού κι αὐτοὶ **«ἠγοράσθησαν τιμῆς»**, λυτρώθηκαν διὰ τοῦ **«τιμίου αἵματος»** τοῦ Κυρίου. Κι ὅτι ἀξίζουν τῆς ἀγάπης, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς ἐκτιμῆσεώς μας. Κι ὅτι ἀκόμα πρέπει νὰ τοὺς ἀντιμετωπίζουμε μὲ κατανόηση καὶ καλοσύνη.

«Ὅλοι εἴμαστε ὑπηρέτες».

Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἄλλη ἀλήθεια πού προβάλλει σήμερα μπροστά μας. Ὁ Ρωμαῖος ἀξιωματικὸς δὲν ἦταν μόνο «κύριος» ἀλλὰ καὶ **«ὑπὸ ἐξουσίαν»** τοῦ ρωμαϊκοῦ νόμου καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Κι ἐμεῖς σήμερα, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἐποχὴ, εἴμαστε ὑπηρέτες ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου μέσα στὴν κοινωνία μας!

Ὁ ἑκατόνταρχος ὅμως μὲ τὴν ὅλη στάση του ἀποδεικνύεται καὶ δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **«Κύριε»**, τοῦ εἶπε, **«μὴν μπαίνεις στὸν κόπο νὰ ἔλθεις σπίτι μου. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ σὲ δεχτῶ κάτω ἀπὸ τὴν στέγη μου»** (Λουκ. ζ' 6). Ἐχει ἀπόλυτη βεβαιότητα καὶ συναίσθηση πὼς εἶναι **«δοῦλος τοῦ Θεοῦ»**. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του **«δοῦλον Χριστοῦ»**. Ἡ φράση αὐτὴ μπορεῖ νὰ μπεῖ στὸ στόμα ὅλων μας. Ἀπὸ τότε πού ὁ Λυτρωτής μας μᾶς ἐξαγόρασε **«ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ του αἵματι»** ἐπάνω στὸν Γολγοθᾶ, ἀπὸ τότε δὲν ἀνήκουμε στὸν ἑαυτό μας. Εἴμαστε **«δοῦλοι Χριστοῦ»**. Θέλημά μας **«τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου»**.

Τὸ νὰ εἶναι ὅμως ὁ Χριστιανὸς δούλος τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸ εἶναι μία ἐλευθερία. Γιατὶ ὁ δούλος τοῦ Χριστοῦ εἶναι καὶ ὁ ἀπελευθερωμένος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅποιον ἐλευθερώσει ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία αὐτὸς εἶναι ὁ πραγματικὰ ἐλεύθερος. Γιατὶ ἡ ἁμαρτία εἶναι ἐκείνη πού κυρίως ὑποδουλώνει τὸν ἄνθρωπο. **«Μέγα ὄντως ἀξίωμα»** νὰ εἶναι κανεὶς δούλος Κυρίου. Αὐτὸς **«οὐδενὸς ἄλλου καταδέξεται δούλος γενέσθαι»** τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Ἄς θυμόμαστε πάντοτε τὸν λόγο τοῦ Κυρίου: **«Ἐγὼ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν»** καὶ **«ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆσαι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν»** (Ματθ. κ' 28). Καὶ μὲ αὐτὸν ἄς ρυθμίζουμε τὴ ζωὴ μας καὶ τὶς σχέσεις μας μὲ τοὺς συνανθρώπους μας.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ν' 28 - θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ι' 1-10

τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱέ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ

εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἰδοὺ ὤρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν

χοίρων κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεισαν ὅπως μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ

«Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ;»

Μιά ἀπ' τὶς λίγες φορές ποὺ οἱ δαίμονες, γεμᾶτοι φόβο καὶ τρόμο εἶπαν τὴν ἀλήθεια. Αὐτὸ ἔγινε στὴν ἔρημο τῆς χώρας τῶν Γεργεσηνῶν. Ἐκεῖ τὰ δαιμόνια τυραννοῦσαν δυὸ δυστυχημένες ὑπάρξεις. Τοὺς εἶχαν κάνει ράκη, φόβητρα γιὰ ὀλόκληρη τὴν περιοχὴ. Μόλις ὅμως ὁ Κύριος παρουσιάσθηκε, τὰ δαιμόνια τρόμαξαν. Κάτω ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ὄψη του ἀναγνώρισαν τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀναγκάσθηκαν νὰ κάνουν μιὰ σημαντικὴ ὁμολογία. **«Ποιὰ σχέση ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ σένα καὶ σὲ μᾶς, Υἱέ τοῦ Θεοῦ;»** Μᾶς χωρίζει χάσμα ἀγεφύρωτο. Μᾶς πιέζει αἴσθημα ἀντιπάθειας καὶ μίσους στὸ πρόσωπό σου. Τρέμουμε τὴν παρουσία σου. Φοβόμαστε τὸν λόγο σου. Στὴν ὁμολογία αὐτὴ τοῦ διαβόλου εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνουμε. Νὰ ἐξακριβώσουμε καὶ νὰ γνωρίσουμε τὴν ἀντίθεση καὶ τὸ χάσμα.

Ἀλήθεια καὶ ψέμα.

Ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στὸ πονηρὸ πνεῦμα καὶ στὸν Κύριο εἶναι ἔκφραση καὶ συνέπεια τῆς βαθιᾶς καὶ οὐσιαστικῆς ἀλλαγῆς, τὴν ὁποία ἔπαθε ὁ διάβολος μετὰ τὴν ἀνταρσία του ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πτώση του. Ἀγγελικὴ ὑπαρξη ἦταν πρὶν. Μποροῦσε νὰ ἀκούει τὸν Θεό, νὰ τὸν νιώθει, νὰ τὸν ὑπηρετεῖ. Μέσα στὴν πονηρία βυθίστηκε μετὰ. Ἔγινε ἓνα μὲ τὸ κακό. Ἔγινε ἡ πηγὴ καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ κακοῦ. Αὐτόματα δημιουργήθηκε τὸ χάσμα.

Θεὸς τῆς ἀλήθειας ὁ Θεός. Ἡ μᾶλλον ἡ ἴδια ἡ ἀλήθεια. **«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια»** (Ἰωάν. ιδ' 6), βεβαίωσε ὁ Κύριος μὲ ὄλο τὸ θεϊκό του κῦρος. **«Ἀληθείας ἐκζητεῖ ὁ Κύριος»**, σαλπίζει ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων ἡ προφητικὴ φωνὴ τοῦ Ψαλμοῦ (Ψαλμ. λ' 24). Ὁ Θεὸς μιλάει τῇ γλῶσσο τῆς ἀπόλυτης ἀλήθειας καὶ ἀπαιτεῖ σὰν ἀνταπόκριση τὴν ὀλοπρόθυμη προσφορὰ τῆς ἀλήθειας.

Τὴν ἀντίθετη κακία ἔχει κλείσει στὸν ἑαυτὸ τοῦ ὁ διάβολος. Ἐμπνευσή του τὸ ψέμα. Καὶ ἐπιδίωξή του νὰ ἀπλωθεῖ καὶ νὰ κυβερνήσει τὸ ψέμα. Αὐτὸς γεμίζει τὶς κοινωνίες μας μὲ τὸ ψέμα καὶ τὴν ἀπάτη. Αὐτὸς τὸ βάζει στὰ χεῖλη τῶν ἀνθρώπων. Καὶ αὐτὸς ἐφευρίσκει τὶς τόσες παραλλαγές του καὶ τὶς τόσες μάσκες, γιὰ νὰ τὸ καμουφλάρει καὶ νὰ τὸ παρουσιάσει στὰ μάτια καὶ στὰ αὐτιά

τῶν ἀνθρώπων σὰν τὴν πιὸ καθαρὴ καὶ τὴν πιὸ λαμπερὴ ἀλήθεια.

Φῶς καὶ σκοτάδι.

Τὸ χάσμα εἶναι ἀφάνταστα πιὸ εὐρύ. Ὁ διάβολος δὲν εἶναι μόνο ὁ ἀντίπαλος τῆς ἀλήθειας, ἀλλὰ καὶ ὁ καταλυτὴς κάθε ἠθικῆς ἀξίας καὶ κάθε ἀρετῆς. Ἡ Ἁγία Γραφή, γιὰ νὰ χαρακτηρίσει τὸ ἄθλιο βάθος του καὶ τὸ καταστροφικὸ ἔργο του, τὸν ὀνόμασε **«ἐξουσίαν τοῦ σκοτόυς»** (Κολασ. α' 13) καὶ **«κοσμοκράτορα τοῦ σκοτόυς»** καὶ **«πνευματικὰ τῆς πονηρίας»** (Ἐφεσ. στ' 12). Γι' αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξει συμφιλίωση ἀνάμεσα στὸν Χριστὸ καὶ στὸν διάβολο. **«Τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκοτός; τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ;»** (Β' Κορινθ. στ' 14-15).

Ἀγάπη καὶ μίσος.

Γιὰ νὰ ἀποκτήσουμε πλήρη εἰκόνα τῆς ἀντιθέσεως, ἄς προσθέσουμε στὶς δυὸ ἀφορμὲς καὶ τὴν τρίτη: Ὁ διάβολος εἶναι ἡ ἐστία καὶ ἡ πηγὴ τοῦ μίσους. **«Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ»** (Α' Ἰωάν. δ' 16). Εἶναι ἡ δυνατὴ καὶ τέλεια ἀγάπη. Ὁ διάβολος εἶναι ἡ προσωποποίηση τοῦ μίσους. Μισεῖ. Μόνο μισεῖ. Κι ὄλο μισεῖ. Εἶδαμε στὴν ἀφήγηση τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ μισεῖ τοὺς Γεργεσηνοὺς καὶ νὰ τοὺς ὀδηγεῖ στὴν ἀκρότητα τῆς θηριωδίας. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μισεῖ τὸν κάθε ἄνθρωπο καὶ ἐπιδιώκει νὰ κουρελιάσει τὸ κῦρος του καὶ τὴν ψυχικὴ του ἀντοχὴ καὶ νὰ φθεῖρει τὴν πνευματικὴ του ὑπόσταση. Ὁ διάβολος **«ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς»** (Ἰωάν. ν' 44). Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ἴδιο ἄσπονδο μίσος γιὰ τὸ λογικὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἄνθρωπο. Σὲ ὅποιον πηγαίνει κοντά του, τὸν κάνει ἓνα δυστυχημένο πλάσμα, ποὺ δὲν ξέρει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ σκορπάει μίσος.

Καταθλιπτικὸ εἶναι νὰ ἀσχολεῖται κανεὶς μὲ τὸ διάβολο καὶ τὰ ἔργα του. Πολλὲς φορές ἐκμεταλλεύεται τὴν ἄγνοιά μας καὶ μὲ πλάγιο τρόπο ζητάει νὰ μᾶς τραβήξει στὸ σκοτεινὸ του βασίλειο. Στὶς εἰσηγήσεις του καὶ στὰ συμφιλιωτικά του κηρύγματα μία μόνη ἀπάντηση ταιριάζει. Ἐνα γενναῖο καὶ ἀποφασιστικὸ ὄχι!

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Χριστὸς καὶ κόσμος

Α΄

«Λέγεται συχνὰ πὼς ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ἀγκαλιάσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι μόνο τοὺς δίκαιους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ τοὺς ἄπιστους καὶ τοὺς ἀλλόθρησκους καὶ τοὺς ἀλλόδοξους. Κάτι τέτοιο δὲν ἐγκυμονεῖ κινδύνους; Πὼς μπορεῖ νὰ ἐπιδράσει καὶ νὰ βοηθήσει ἓνα κόσμο, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, «ὄλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται» (Α΄ Ἰωάν. ε΄ 19); Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνο καὶ παραγγέλλει: «Μὴ γίνεσθε ἕτεροζυγοῦντες ἀπίστοις». Καὶ προσθέτει: «Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε» (Β΄ Κορινθ. στ΄ 14,17). Βγεῖτε μέσα ἀπὸ αὐτούς, τοὺς ἀπίστους καὶ ξεχωρισθεῖτε. Πάλι ὅμως μιὰ τέτοια τοποθέτηση ἀποφυγῆς, ἀπομονώσεως ἢ καὶ ἀδιαφορίας γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὸν «κόσμον», δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἐπανειλημμένην διακηρύξει τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου, ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀνθρώπων; Ἡ ἀποκοπή, τὸ ξεχώρισμα δὲν θυμίζει φαρισαϊσμό;»

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς ἡ Καινὴ Διαθήκη χρησιμοποιεῖ συχνὰ τὴν λέξη «κόσμος» μὲ διπλὴ ἔννοια, θετικὴ καὶ ἀρνητικὴ. Στὴ σημερινή του κατάστασι ὁ κόσμος, ὕστερα ἀπὸ τὴν πτώσι τῶν πρωτοπλάστων καὶ τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὸν Θεό, τὸ ἔξοχο αὐτὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, περιῆλθε κάτω ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ Πονηροῦ. Πίσω ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους προβάλλει ἓνας ἀόρατος ἀρχηγός, ὁ Σατανᾶς, «ὁ κοσμοκράτορας τοῦ σκότους», «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου». Ὁ κόσμος αὐτός, ποὺ διευθύνεται ἀπὸ τὰ πνεύματα τοῦ κακοῦ (Ἐφεσ. στ΄ 12), κόσμος ἀπατηλὸς ποὺ ξεγελάει μὲ τὰ θέλητρα καὶ τὴν παγίδει του, ὑποδουλώνει τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἀμαρτία εἰσῆλθε στὸν κόσμο, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος. Ἐφθειρε τὴν ἔμψυχη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἐκτοτε ὁ ἀποστάτης ἄνθρωπος ὀρθώνει ὑπεροπτικὰ τὸ ἀνάστημά του καὶ ἀντιστρατεύεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Δύσκολο, λοιπόν, ἔργο ἡ μεταστροφὴ ἐνὸς κόσμου, ἐχθρικοῦ καὶ ἀπάνθρωπου, ποὺ ἀντιδρᾷ στὰ σωτήρια προσκλητήρια τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Βλέπει τὸ φῶς καὶ δὲν τὸ ἀκολουθεῖ, ἀλλὰ ἀντιδρᾷ. «Τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς». Τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας, ὁ Χριστός, ἦλθε στὸν κόσμο, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι τὸ ἀπέρριψαν, τὸ πολέμησαν. Προτίμησαν τὸ σκοτάδι τῆς ἀπάτης καὶ τῆς πλάνης καὶ ὄχι τὸ σωτήριο φῶς. Καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ φοβερὸ καὶ ἡ αἰτία τῆς καταδίκης τους. Ποιά; Τὴν παρουσιάζει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅτι σκότος ἀφεῖναι καὶ φωτὶ προσδραμεῖν οὐκ ἠβουλήθησαν». Δὲν θέλησαν νὰ ἀφήσουν τὸ σκοτάδι καὶ νὰ

τρέξουν πρὸς τὸ φῶς. Καὶ ὄχι ἀπλῶς δὲν ζήτησαν τὸ φῶς, ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸ φῶς τοὺς προσφέρθηκε δὲν τὸ δέχθηκαν. Ἐδῶ εἶναι ἡ διαστροφή. Τὸ νὰ ἀμαρτάνει κανεὶς ἀπὸ ἄγνοια εἶναι ἄξιος συγγνώμης. Νὰ τοῦ ἀποκαλύπτεται ὅμως ἡ ἀλήθεια καὶ αὐτὸς νὰ ἐπιμένει πεισματικὰ στὴν ἀμαρτία, αὐτὸ εἶναι τρομερό. Καὶ ὁ βαθύτερος λόγος, τὰ πονηρὰ ἔργα: **Ἐν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα** (Ἰωάν. γ΄ 19). Φοβοῦνται τὸ φῶς, ἐπειδὴ δὲν θέλουν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰ πονηρὰ τους ἔργα καὶ νὰ ζήσουν μιὰ νέα ἐνάρετη ζωὴ.

Ἔτσι συμβαίνει πάντα. Ὁ Χριστὸς ἀπορρίπτεται, ἡ ἀλήθεια περιφρονεῖται, ἡ ἀρετὴ ἐμπαίζεται, ἡ ἀμαρτία χειροκροτεῖται, τὸ ψέμα λατρεύεται, ἡ διαφθορὰ ἐκθειάζεται, ὄχι γιὰ τὸ λογικὸ δὲν συμφωνεῖ, ἀλλὰ γιὰ τὴν καρδιά, ἡ αἰχμαλωτισμένη ἀπὸ τὸ πάθος, διαφωνεῖ. **«Διὰ τὴν πώρωσι τῆς καρδίας αὐτῶν»** (Ἐφεσ. δ΄ 18) κατάντησαν σὲ ἀναληψία καὶ δὲν αἰσθάνονται καμιά τύψη καὶ δὲν ἔχουν καμιά διάθεσι μετανοίας. Ὅποιαδήποτε πεισματικὴ ἀντίστασι καὶ ἀντίδρασι ἐναντίον τῆς ἀλήθειας τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, προέρχεται ἀπὸ τὴν **«σκοτισμένην καὶ ἀσύνετον καρδίαν»** (Ρωμ. α΄ 21). Δὲν ἀπορρίπτεται ὁ Χριστὸς καὶ ἡ διδασκαλία Του γιὰ λόγους ἰδεολογικούς, ἀλλὰ γιὰ λόγους ἠθικούς, πνευματικούς. Ἀπορρίπτεται ὄχι γιὰ τὸ δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ὑψηλὴν ἐφέσει τῆς ἀδιάφθορης ψυχῆς, ἀλλὰ γιὰ τὸ ἀπαιτεῖ συμμόρφωσι ζωῆς, συμμόρφωσι στὸν αἰώνιο καὶ ἀκατάλυτο νόμο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο δογματικὴν ὀρθότητα, ἀλλὰ καὶ ὑγιαίνουσα ζωὴ καὶ πολιτεία. Ὁρθοδοξία καὶ ὀρθοπραξία.

Ἡ βασικὴ, δηλαδή, δυσκολία εἶναι μία, αὐτὴ ποὺ κρύβεται στὰ ἀδιόρατα βάθη τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἡ ἀρνησι καὶ ἡ ἀντίδρασι τῆς ψυχῆς νὰ δεχθεῖ τὴν πνευματικὴν τῆς ἀναγέννησι, τὴν ψυχικὴν τῆς μεταμόρφωσι. Ὁ Ἰησοῦς, χθὲς καὶ σήμερα, μὲ τὸν λόγο Του καὶ τὸ παράδειγμά Του, δὲν ἔπαυσε νὰ ἀναμοχλεύει τὴν καρδίαν, νὰ φέρνει στὴν ἐπιφάνεια ὅλο τὸ σκοτεινὸ βάθος τῆς ἀνθρώπινης υπάρξεως. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπάει τὸν παλαιὸ ἐαυτὸ του καὶ ὑποθάλλει τὰ πάθη του καὶ συμφιλιώνεται μὲ τὴν ἀδυναμίαν του, ἀντιδρᾷ βίαια στὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πρῶτο ἐπαναστατικὸ σύνθημα, ποὺ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ ἦταν τὸ **«μετανοεῖτε»**. Ἀληθινὰ ἐπαναστατικὸ γιὰ τὴν καταργουσι τὰ ἡμίμετρα, τοὺς συμβιβασμοὺς καὶ τὴν παραχαράξει καὶ καλοῦσε σὲ μιὰ ριζοσπαστικὴ ἀναγεννητικὴ ἀλλαγὴ. Καταργουσι τὸν παλαιὸ καὶ γερασμένο κόσμο τῆς ἀμαρτίας καὶ θεμελίωνε τὸν νέο κόσμο τῆς ἀρετῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς εὐκρίνειας, τῆς ἀγνότητας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ βαθύτερη αἰτία ποὺ καθορίζει τὴν θέσι κάθε ἀνθρώπου ἀπέναντι στὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Μὲ λιονταρίσια καρδιά

Ρώτησαν ἓνα παιδί, τί θὰ ἤθελε νὰ γίνει ὅταν μεγαλώσει. Καὶ ἡ ἀπάντησή του: – Θὰ ἤθελα νὰ γίνω ἱεραπόστολος στὴν Ἀφρική. – Καὶ γιατί; – Γιατί ἐκεῖ θὰ μπορέσω νὰ ἐξερευνήσω τὴ ζούγκλα καὶ νὰ κυνηγῶ λιοντάρια!

Μὲ μικρὲς παραλλαγές συχνὰ θὰ συναντήσουμε τὴ νοοτροπία αὐτὴ ἀνάμεσά μας. Θέλουμε μιὰ βολικὴ πίστη. Νὰ μὴ μᾶς κοστίζει σὲ τίποτα. Νὰ μὴν εἶναι ἀπαιτητικὴ καὶ νὰ μὴ ζητάει θυσίες. Νὰ μᾶς ἐξυπηρετεῖ μὲ τὸ ἀζημίωτο. Νὰ τὴν ἔχουμε γιὰ ποικιλία. Γιὰ... νὰ κυνηγᾶμε λιοντάρια στὴν Ἀφρική!

Καὶ ὅμως. Ἡ πίστη δὲν εἶναι κυνήγι λιονταριῶν. Θέλει λιονταρίσια καρδιά. Στοχεύει ὄχι στὶς ἐξωτερικὲς ζούγκλες ἀλλὰ στὶς ἐσωτερικὲς καὶ ἀνεξερεύνητες. Αὐτὲς ποὺ κρύβουμε στὰ βάθη τῆς καρδιάς μας. Δὲν κυνηγᾶει λιοντάρια. Κυνηγᾶει θηρία ποὺ βρυχῶνται μέσα μας καὶ παλεύει σκληρὰ γιὰ νὰ τὰ δαμάσει. Νὰ τὰ ὑποτάξει.

Ὅταν οἱ ἀδυναμίες ξεσηκώνονται μέσα μας καὶ θέλουν νὰ μᾶς ὑποτάξουν, νὰ μᾶς αἰχμαλωτίσουν καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσουν ἀλυσσοδεμένους, τυφλὰ καὶ ἄβουλα σκλαβάκια τῆς ἀμαρτίας, χρειάζεται ἥρωισμὸς γιὰ νὰ νικήσουμε. Καὶ ὅταν ὁ ἐχθρὸς ὀρμάει ἐπάνω μας, σὰν μανιασμένο λιοντάρι, γιὰ νὰ μᾶς καταπιεῖ καὶ τότε ἀπαιτεῖται λιονταρίσια καρδιά, γιὰ νὰ τὸν ἀποκρούσουμε. Αὐτὸ θὰ πεῖ Χριστιανός: Ἀγωνιστὴς καὶ νικητής.

Ἐπάρχει στὸν Χριστιανισμὸ ἓνας συμβολισμὸς πολὺ παραστατικὸς. Γίνεται κατὰ τὴν τελετὴ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀγίου Βαπτίσματος. Τότε ἀκριβῶς ποὺ καταγράφεται κανεὶς στὶς τάξεις τῶν Χριστιανῶν. Ὁ συμβολισμὸς αὐτός, ὅπως σημειώνει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ἔχει σχέση μὲ τὰ ἀρχαῖα ἀγωνίσματα. Οἱ ἀθλητές, οἱ παλαιστῆς, προτοῦ ἀρχίσουν τοὺς ἀγῶνες, ἀλείβονται μὲ λάδι. Καὶ ὁ Χριστιανὸς τὴν ἐπίσημη αὐτὴ στιγμή ἀλείβεται μὲ λάδι γιὰ νὰ μὴν ξεχνᾶει ποτέ, ὅτι εἶναι ἀθλητὴς καὶ ὁ κλῆρος του εἶναι ὁ ἰσόβιος ἀγῶνας.

Ὁ ἀληθινὸς Χριστιανὸς ξέρεי καλά ὅτι θὰ παλαίψει, γιὰ νὰ μείνει πιστὸς στὶς ἀρχές του. Ἀλλὰ αὐτὸ οὔτε τὸν παραξενεύει οὔτε τὸν τρομάζει. Τὸ θεωρεῖ ὡς φυσικὴ συνέπεια τῆς πίστεώς του. Παραστατικὰ τὸ διευκρινίζει ὁ μέγας ἀγωνιστὴς τῶν πνευματικῶν στίβων ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Οὐδεὶς ἀποδυσάμενος καὶ ἀλειψάμενος, γράφει, ἀνεσιν ἐπιζητεῖ. Εἰ δὲ ἀνεσιν ἐπιζητεῖς, τί ἀπεδύσω; Τί τὰς χειρὰς ἀντήρας;»

Εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέει. Μπορεῖτε νὰ φαντασθεῖτε ἓνα παλαιστὴ ποὺ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν πάλη, ἀφαιρεῖ τὰ ροῦχα, ἀλείβεται μὲ λάδι καὶ ὕστερα ζητάει ξεκούραση; Ἄν ζητᾶς, λοιπόν, ἀνεση καὶ μαλ-

θακότητα, τί ἐτοιμάστηκες γιὰ ἀγῶνες; Διότι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἀγῶνας, εἶναι σκάμμα, εἶναι στάδιο, εἶναι στίβος, εἶναι πόλεμος. Αὐτὸ φωνάζει ἡ παλαιά, ἀλλὰ καὶ ἡ σύγχρονη, βουτηγμένη στὸ αἷμα, ἱστορία τῆς μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτὸ βροντοφωνοῦν τὰ κολοσσαῖα καὶ τὰ ἀμφιθέατρα.

Ἀναρίθμητα τὰ φωτεινὰ παραδείγματα τοῦ ἥρωισμοῦ. Ἐνας ἥρωισμὸς ὄχι περιστασιακός, ἀλλὰ ἰσόβιος. ἥρωισμὸς χριστιανικὸς ποὺ ἀντιμετωπίζει

μὲ τὸ ἴδιο σθένος τὰ πεινασμένα θηρία, τοὺς τρομεροὺς δῆμιους, τὰ ἀκονισμένα ξίφη, ἀλλὰ καὶ τοὺς σύγχρονους διωγμοὺς τῆς νεοειδωλολατρίας.

Πρέπει νὰ τὸ ὑπογραμμίσουμε. Ὁ ἥρωισμὸς εἶναι καὶ σύγχρονος. Διότι ἂν σήμερα ἔχουν περιορισθεῖ οἱ αἱματηροὶ διωγμοί, δὲν ἔχουν λείψει οἱ ἄλλοι, ποὺ εἶναι τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνοι. Ἀπαιτοῦν ὄχι λιγότερη τόλμη οἱ διωγμοί, ποὺ γίνονται στὶς ἡμέρες μας, μὲ τὴν ὑπουλὴ τακτικὴ τῆς εἰρωνείας, τοῦ χλευασμοῦ καὶ τῆς γελοιοποιήσεως.

Εἶναι κοινὸς τόπος, ὅτι ἐκεῖνος ποὺ θέλει στὴ σημερινὴ νεοειδωλολατρία νὰ μείνει πιστὸς στὶς ἀρχές του, ἔχει ἀνάγκη πρωτοχριστιανικῆς ἀνδρείας. Δὲν θὰ κατασπαραχθεῖ βεβαίως ἀπὸ τὶς τίγρεις καὶ τὰ λιοντάρια, θὰ παραδοθεῖ ὅμως στὸν ἐμπαιγμὸ καὶ τὴν περιφρόνηση.

«Στρατευομένη» λέγεται ἡ Ἐκκλησία μας. Καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς ἀνταποκρίνεται στὴν πραγματικότητα. Μαχομένη πάντοτε ἡ Ἐκκλησία, οἱ πιστοὶ τῆς. Πάντα στὴν πρώτη γραμμὴ, ὀπλισμένοι μὲ τὴν πνευματικὴ πανοπλία, γιὰ τὴν «καθαίρεση» τῶν «ὄχυρωμάτων» τῆς ἀμαρτίας. Τὴν ἴδια γλώσσα χρησιμοποίησε πάντα ὁ ἀπόστολος Παῦλος. «Κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Τιμ. β΄ 3), γράφει στὸν μαθητὴ του Τιμόθεο. Ὡς στρατιώτης δὲν κυνηγᾶς λιοντάρια στὴν Ἀφρική. Μάχεσαι σὰν λιοντάρι στὴν πρώτη γραμμὴ.

Μπορεῖτε νὰ φαντασθεῖτε ἓνα παλαιστὴ ποὺ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν πάλη, ἀφαιρεῖ τὰ ροῦχα, ἀλείβεται μὲ λάδι καὶ ὕστερα ζητάει ξεκούραση; Ἄν ζητᾶς, λοιπόν, ἀνεση καὶ μαλθακότητα, τί ἐτοιμάστηκες γιὰ ἀγῶνες; Διότι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἀγῶνας, εἶναι σκάμμα, εἶναι στάδιο, εἶναι στίβος, εἶναι πόλεμος.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω

ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμπάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλύσαι τὸν νόμον

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΙΟΥΛΙΟΥ
ΑΓ. 630 ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ Δ' ΣΥΝΟΔΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ε' 14-19
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Τίτ. γ' 8-15

ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλύσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ

γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὅς ἐάν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».

Η ΗΓΕΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

«Ἐπὶ τὴν λυχνίαν...».

Ὁ Κύριος, ὁ Θεάνθρωπος καὶ μοναδικὸς διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητας, σὴν εὐαγγελικὴ αὐτὴ περικοπή, ἡ ὁποία εἶναι μέρος τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλίας Του, διαγράφει τὴ θέση καὶ τὴν ἀποστολὴ τῶν μαθητῶν Του καὶ τῶν Χριστιανῶν κάθε ἐποχῆς μέσα στὸν κόσμον. Καὶ αὐτὴ ἡ θέση καὶ ἡ ἀποστολὴ δὲν εἶναι ἄλλη, παρὰ ἡγετική.

Παρομοίωσε τοὺς μαθητὲς Του μὲ τὸ φῶς. «**Σεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου**» τοὺς ἔλεγε. Πόσο ἡ παρουσία τοῦ φωτὸς εἶναι χρήσιμη καὶ ἀναγκαία γιὰ τὴν ζωὴ εἶναι σὲ ὅλους μας γνωστό. Ἀλλὰ καὶ πόσο τιμητικὴ εἶναι ἡ παρομοίωση τῶν μαθητῶν μὲ τὸ φῶς! Οἱ εἰκόνες ποὺ ἀκολουθοῦν εἶναι χαρακτηριστικὲς καὶ δηλωτικὲς τῆς ἡγετικῆς θέσεώς τους στὸν κόσμον. Παρομοιάζει τοὺς μαθητὲς μὲ πόλη, ἡ ὁποία εἶναι κτισμένη πάνω σὲ ἕνα βουνό. Δὲν μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ. Εἶναι περίβλεπτη. Ἀπὸ ὅποιο μέρος καὶ νὰ κοιτάξεις, τὴν βλέπεις. Πρὸς τὰ ἐκεῖ πέφτουν τὰ μάτια ὄλων. Τοὺς παρομοιάζει ἀκόμη μὲ λύχνον, τὸ φωτιστικὸ μέσο τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Γιὰ νὰ πεῖ ὅτι τὸ λυχνάρι ἀφοῦ τὸ ἀνάψουν δὲν τὸ τοποθετοῦν, «**ὑπὸ τὸν μόδιον**», γιὰ νὰ σκεπάζεται καὶ νὰ χάνεται τὸ φῶς του, ἀλλὰ τὸ τοποθετοῦν «**ἐπὶ τὴν λυχνίαν**» ἐπάνω στὸν λυχνοστάτη, σὲ κεντρικὴ καὶ ἐμφανῆ θέση, γιὰ νὰ φωτίζει ὅλους, ὅσοι βρίσκονται μέσα στὸ σπίτι. Μὲ αὐτὴ τὴν εἰκόνα καὶ παρομοίωση ὁ Κύριος διέγραψε τὴ θέση καὶ τὴν ἀποστολὴ τῶν μαθητῶν Του μέσα σὴν κοινωνία κάθε ἐποχῆς. Θέση καὶ ἀποστολὴ φωτιστικὴ, ἀναπλαστικὴ, εὐεργετικὴ, ἡγετική.

Καὶ πράγματι οἱ Ἀπόστολοι ἀναδείχθηκαν τέτοιοι. Δώδεκα ἦταν. Ὅμως ἐπειδὴ δέχθηκαν καὶ γέμισαν ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔγιναν πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου, ἔγιναν φῶτα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς τους, τοὺς εὐρισκόμενους στὸ σκοτάδι τῆς ἀγνοίας καὶ ἀνομίας. Φώτισαν τὰ πέρατα τοῦ τότε κόσμου. Ἄλλαξαν τὴν πορεία τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων. Διαμόρφωσαν καινούργιες καταστάσεις. Πραγματικὰ εἰρηνικοὶ ἐπαναστάτες. Ἀναμορφωτὲς τῆς οἰκουμένης. Πνευματικοὶ ἡγέτες καὶ Οἰκουμενικοὶ διδάσκαλοι. Ἀληθινὰ «**φῶτα τοῦ κόσμου**».

Ἀλλὰ καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποὺ γιορτάζει σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας, ἔλαβαν φῶς «**ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς**» καὶ ἔγιναν καὶ οἱ ἴδιοι φῶτα. Δοχεῖα καὶ ὄργανα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Θεοφόροι πατέρες. Ἐγιναν πνευματικὰ φῶτα, μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὸ λόγο τους γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς τους,

ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς μεταγενέστερες ἐποχές. Πολέμησαν τοὺς αἵρετικούς. Διαφύλαξαν τὸν λαὸ ἀπὸ τὴν πλάνη καὶ τὴν αἵρεση. Ἀγωνίστηκαν ἐναντίον τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ καὶ διατύπωσαν τὴν ἀλήθεια περὶ τῶν δύο φύσεων καὶ τῶν δύο θελήσεων καὶ ἐνεργειῶν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δικαίως ὀνομάζονται: «*Ἀστέρες πολὺφωτοι τοῦ νοητοῦ στερεώματος... Τὰ πάγχρυσα στόματα τοῦ Λόγου Ἐκκλησίας τὸ καύχημα οἰκουμένης ἀγλαΐσμα*».

Ἀλλὰ καὶ κάθε Χριστιανὸς ἡ θέση του εἶναι ἡγετική. Διότι εἶναι Χριστιανός. Διότι εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Μέλος τοῦ μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου, τοῦ νικητῆ καὶ ἐξουσιαστῆ τῶν πάντων. Ὡς Χριστιανὸς γνώρισε καὶ κατέχει τὴν ἀλήθεια. Τρέφεται καὶ ἀναζωογονεῖται μὲ τὴν χάρη τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας. Καλεῖται νὰ εἶναι φῶς. Νὰ φωτίζεται καὶ νὰ φωτίζει. Νὰ εἶναι τοποθετημένος «**ἐπὶ τὴν λυχνίαν**» καὶ ὄχι «**ὑπὸ τὸν μόδιον**». Δηλαδὴ νὰ μὴ κρύβει τὸ φῶς ποὺ ἔλαβε, ἀλλὰ νὰ τὸ προσφέρει καὶ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. «**Ὡς φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες**» (Φιλιπ. β' 15-16). Ὡς φωτεινὰ ἀστέρια, ποὺ θὰ κατέχουμε σταθερὰ τὸν λόγο τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ εἶναι λόγος ζωῆς καὶ μεταδίδει ζωὴ, μᾶς θέλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. Χριστιανὸς σημαίνει ἡγέτης. Θὰ ἐπηρεάζει θετικὰ τοὺς ἄλλους καὶ δὲν θὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ κακό. Χριστιανὸς σημαίνει ἄνθρωπος μὲ χαρακτήρα, σταθερός, ἀκλόνητος στὶς ἀρχές του. Ἄνθρωπος μὲ προσωπικότητα καὶ ὄχι μάζα, ὄχλος, κοπάδι. Θὰ ἄγει καὶ ὁδηγεῖ καὶ δὲν θὰ ἄγεται. Δὲν θὰ παρασύρεται ἀπὸ τὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς. Δὲν θὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ ἀμαρτωλὸ κοσμικὸ φρόνημα καὶ πνεῦμα. Καλεῖται νὰ εἶναι ὁ ἀγωνιστής, ποὺ θὰ ἀγωνίζεται ἔστω καὶ μόνος. Καὶ δὲν θὰ εἶναι μόνος, χιλιάδες μαζί του θὰ ἀγωνίζονται. Ἀλλὰ καὶ μόνος ἕνας πιστός, γεμάτος ἀπὸ θεῖο ζῆλο καὶ Πνεῦμα Ἅγιο, μπορεῖ ὀλόκληρη πόλη νὰ ἀλλάξει, θὰ μᾶς πεῖ ὁ Ἰ. Χρυσόστομος.

Ὁ κάθε πιστός, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ του θέση, καλεῖται νὰ εἶναι ἡγέτης. Νὰ εἶναι φῶς. Φῶς καὶ ἄλας. Νὰ εἶναι ἕνα κεράκι μέσα στὸ σκοτάδι. Ἐὰν ὁ καθένας μας ἦταν ἕνα κεράκι ἀναμμένο, πόσο θὰ ἄλλαζε ὁ κόσμος! Ἐνας φάρος, ἀναμμένος. Πόσοι θὰ ἔβρισκαν τὸν δρόμο, τὸ λιμάνι.

Θὰ συνειδητοποιήσουμε οἱ Χριστιανοὶ τὴ μεγάλη μας ἀποστολή; Θὰ αἰσθανθοῦμε τὴν ἡγετικὴ θέση μας μέσα σὴν κοινωνία καὶ στὸν κόσμον.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρίζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς,

υἱὲ Δαυῖδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερ-

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ

Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. θ' 27-35
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. γ' 23-29, δ' 1-5

χομένων ἰδοῦ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ

κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ».

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΦΑΝΕΙΑΣ

«Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω».

Ἕνα πραγματικὸ μεγαλεῖο. Ὁ Κύριος θαυματουργεῖ. Καὶ μὲ τὸ θαῦμα εὐεργετεῖ. Οἱ δύο τυφλοὶ μὲ τὴν στοργικὴ καὶ παντοδύναμη προσταγὴ του ἀνοιξαν τὰ μάτια, χάρηκαν τὸ φῶς, κινήθηκαν ἐλεύθερα. Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό τους σκιρτοῦν. Νιώθουν τὴν ἀνάγκη νὰ τὸ ποῦν, νὰ τὸ φωνάξουν, νὰ τὸ σαλπίσουν. Γιὰ νὰ τὸ μάθουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ἔλθουν, νὰ γονατίσουν μπροστὰ στὸν γεμάτο στοργὴ καὶ δύναμη θεῖο Διδάσκαλο. Ἐκεῖνος ὅμως, ὁ Εὐεργέτης, ζητάει νὰ σκεπάσει μὲ τὴν σιωπὴ τὸ θαῦμα. **«Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω».** Προσέξτε. Ἄς μὴ τὸ μάθει κανεὶς. Ἄς μείνει ἡ εὐεργεσία στὴν ἀφάνεια.

Ἡ σιωπὴ φανερώνει σεβασμὸ πρὸς τὸν ἄνθρωπο...

Ἐπιστήμη ἢ διαφήμιση σήμερα. Καθεστῶς ὁ θόρυβος. Μέσα στὸν τόσο θόρυβο, ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ πρέπει –σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου– νὰ ἐπιδιώκουμε τὴν ἀφάνεια, ὅταν κάνουμε τὸ καλὸ. Ἀπαραίτητο αὐτό, ἂν σεβόμαστε τὸν ἀδελφὸ μας, τὸν ὁποῖο σκύβουμε νὰ εὐεργετήσουμε. Ὅταν διαφημίζουμε τὴν εὐεργεσία μας, συντρίβουμε ψυχικὰ τὸν εὐεργετούμενο.

Ἄν μπεῖς σ' ἓνα σπίτι, ποῦ τὸ ἔχει χτυπήσει ἡ φτώχεια, καὶ τὸ βοηθήσεις καὶ μετὰ βγεῖς καὶ τὸ σαλπίσεις, τότε, ἀντὶ νὰ ἀνακουφίσεις τὴν πληγωμένη καρδίαν, τὴν τραυματίσας χειρότερα.

«Σοῦ δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου» (Ματθ. στ' 3), εἶναι ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου. Ἔτσι ἀποφεύγεις τὴν κακομεταχείριση τοῦ ψυχικοῦ κόσμου ἐκείνου ποῦ πᾶς νὰ εὐεργετήσεις. Δείχνεις τὸ σεβασμὸ σου στὴν προσωπικότητά του. Καὶ τὸν βοηθᾷς νὰ προχωρήσει θαρρετὰ στὴ ζωὴ.

Ἀγάπη πραγματικὴ...

Ἡ ἄδολη, ἡ εἰλικρινὴς ἐπιθυμία καὶ ὁ ἀγώνας μας νὰ μὴ βγεῖ στὴ δημοσιότητα ἡ εὐεργεσία μας εἶναι μιὰ ἀπόδειξη πὼς τὸ ἐλατήριον ποῦ τὴν προκάλεσε, ἦταν ἡ γνήσια καὶ ἀνεπιτήδευτη ἀγάπη.

Ἡ ἀγάπη ταπεινώνεται, κρύβεται. Ὑπηρετεῖ χωρὶς ἐπίδειξη. Προσφέρει στοργὴ καὶ μόχθο καὶ ὑλικά ἀγαθὰ χωρὶς νὰ τὰ διαφημίζει.

Ἀκοῦστε τί μᾶς λέει ὁ Κύριος. Μιλάει σὲ δεύτερο πρόσωπο. Χρησιμοποιεῖ ἓνα ὕφος πολὺ προσωπικό, γιὰ νὰ μᾶς κάνει νὰ τὸ αἰσθανθοῦμε. **«Ὅταν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων»** (Ματθ. στ' 2).

Ἀμείβεται ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἄλλωστε πρὸς τί νὰ σαλπίσουμε; Γιὰ νὰ πάρουμε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν ἔπαινο; Ἡ γιὰ νὰ ἀναζητήσουμε στὸν φτηνὸ θαυμασμό τους τὸν μισθὸ μας; Ἕνας τέτοιος μισθὸς εἶναι ἀχνός, ποῦ γρήγορα διαλύεται.

«Ὅταν κάνεις ἐλεημοσύνη, μᾶς συνιστᾷ ὁ Κύριος, κάνε τὴν ὅσο πιὸ μυστικὰ μπορεῖς γιὰ νὰ μείνει ἡ ἐλεημοσύνη σου μυστικὴ καὶ ὁ Πατέρας σου, ὁ Θεός, ποῦ τὴ βλέπει θὰ σὲ ἀνταμείψει κάποτε φανερά». (Ματθ. στ' 4).

Δὲν ἔχει ἀνάγκη ὁ Πατέρας μας ὁ μέγας, ὁ Θεός, ἀπὸ φῶτα πολύχρωμα καὶ ἀπὸ δημοσιεύματα, γιὰ νὰ διακρίνει τὸ ἔργο τῆς ἀγάπης μας. Ἐχει ὅλη τὴ δύναμη νὰ τὸ βλέπει ὅταν εἶναι κρυφόν. Βλέπει τὸ χέρι ποῦ ἀπλώθηκε δειλά, χωρὶς νὰ τὸ πάρει εἶδηση κανεὶς. Βλέπει, ἀκούει, γράφει. Καὶ **«ἀποδώσει ἐν τῷ φανερῷ».**

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ παρουσιάσουμε ἔμπρὸς τοὺς ἀνθρώπους μὲ αὐταρέσκεια τὰ ἔργα μας, ἄς τὰ ἀφήνουμε εὐλαβικὰ καὶ ταπεινὰ στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ. Χωρὶς καμιὰ ἔπαρση -δὲν χωράει ἔπαρση μπροστὰ στὸν Κύριον- ἄς τοῦ ἐμπιστευόμαστε ὅ,τι ἡ χάρις Του μᾶς ἀξίωσε νὰ κάνουμε, συνοδευμένο καὶ ποτισμένο μὲ τὴ θερμὴ εὐχαριστία.

Ὁ Κύριος μὲ τὸ **«μηδεὶς γινωσκέτω»** παράγγειλε τοὺς εὐεργετημένους νὰ μὴ σαλπίσουν τὴν εὐεργεσία Του. Τώρα παραγγέλλει σὲ μᾶς νὰ μὴ σαλπίζουμε καὶ νὰ μὴ διαφημίζουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὴν δικὴν μας. Σὰν νὰ μᾶς λέει: **«προσέχετε, μηδεὶς γινωσκέτω».** Κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, κατὰ τὸ δυνατόν, ἄς μὴν ξέρει πόσα καὶ ποιά καλὰ κάνουμε. Μόνον ἓνας νὰ τὰ ξέρει. Αὐτὸς ποῦ γνωρίζει τὴν σκέψιν καὶ διαβάζει τὴν καρδίαν. Κάθε φορὰ ποῦ ἀξιωνόμαστε νὰ κάνουμε κάποιον καλόν, ἄς μὴν ξεχνᾶμε τὴν παραγγελίαν του.

«Τὸ βοτάνι τοῦ Ἀντιχρίστου»

Ὁ πόνος ὁ σωματικὸς ὅσο ὀξὺς καὶ ἂν εἶναι ἀντιμετωπίζεται. Γίνεται ὑποφερτός. Ὁ ψυχικὸς ὅμως; Ὁ ἠθικός; Αὐτὸς ποὺ πληγώνει, ποὺ ματώνει τὴν καρδιά εἶναι συχνὰ ἀνυπόφορος, ἀγία-τρευτος. Καὶ εἶναι καθημερινὸς γιὰ πολλούς. Τὰ δράματα καὶ οἱ τραγωδίες συνεχῶς πολλαπλασιάζονται. Μερικὰ φαίνονται ἀπίστευτα καὶ ὅμως εἶναι ἀληθινὰ. Τόσο ἀληθινὰ ὅσο φαίνονται ἀπίστευτα. Δὲν παίζονται μὲ σκηνικὰ θεάτρου, ἀλλὰ μέσα στὴν ἴδια τὴ ζωὴ.

Ἡ κυρία Ἐλένη, χήρα ἀπὸ τὰ 35 της, μεγάλωσε τὸν μοναχογιό της ξενυχτώντας στὴ βελόνα. Δυὸ χρόνια πρὶν βγεῖ ἀπὸ τὸ Λύκειο, ἡ καλὴ μητέρα ἄρχιζε κάθε μῆνα νὰ πηγαίνει στὴν Τράπεζα καὶ νὰ καταθέτει 200 εὐρῶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της γιὰ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ παιδιοῦ της. Τὸ ὄνειρό της ἦταν νὰ τὸν δεῖ ὀδοντογιατρός. Στὰ 18 του ὅμως ἐμπλεξε μὲ τὰ ναρκωτικά. Στὰ 19 του ἔγινε «τσαντάκια». Ἦταν τόσο τὸ πάθος του γιὰ τὴς γυναικεῖες τσάντες, ἀφοῦ μὲ αὐτὲς ἐξασφάλιζε τὴ δόση του. Ὁρμοῦσε σὰν τυφλὸς ποὺ οὔτε ἔβλεπε τὰ χέρια ποὺ τὴς κρατοῦσαν.

Μιὰ μέρα, τυφλωμένος πάλι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ βρεῖ λεφτά, ἄρπαξε μιὰ τσάντα, ρίχνοντας μάλιστα κάτω τὴν γυναῖκα ποὺ τὴν κρατοῦσε. Στὴ συνέχεια πῆγε στὸ πιὸ κοντινὸ οἰκόπεδο, γιὰ νὰ μετρήσει τὴ λεία του. Καὶ τότε ἐκτὸς ἀπὸ 200 εὐρῶ ποὺ ἦταν μέσα στὴν τσάντα, βρῆκε καὶ βιβλιάριο τῆς Τράπεζας. Ἐνα βιβλιάριο μὲ τὸ ὄνομά του, γιὰτὴν ἡ τσάντα ποὺ εἶχε ἄρπάξει ἦταν τῆς μητέρας του! Οὔτε κἂν τὴν εἶχε προσέξει, σκοτισμένος ἀπὸ τὸ πάθος, ὅταν τὴν ἔριχνε κάτω γιὰ νὰ τὴν ληστέψει. Καὶ ἡ δύστυχη μάνα, φιγούρα ἀληθινῆς σύγχρονης τραγωδίας, τὴν ὥρα ἐκείνη δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ πηγαίνει, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, νὰ καταθέσει γιὰ λογαριασμὸ τοῦ παιδιοῦ της τὸν σκληρὸ κόπο της.

Καὶ τὸ ἐρώτημα, μαζὶ καὶ ἡ μεγάλη ἀπορία. Ἀφήνουμε γιὰ σήμερα τοὺς ἀσυνείδητους ἔμπορους τοῦ λευκοῦ θανάτου ποὺ μένουν ἀσυγκίνητοι μπροστὰ στὸ δράμα τόσων ψυχῶν, στοὺς θρήνους τόσων δύστυχων γονέων. Καὶ ἐρχόμαστε στὰ νιάτα. Τί ζητοῦν, ἀλήθεια, οἱ νέοι, γιὰτὴν αὐτοὶ εἶναι συνήθως οἱ χρῆστες, στὰ ναρκωτικά; Τί τοὺς παρακινεῖ; Τί τοὺς ἐλύκει; Τί μπορεῖ νὰ ζητάει καὶ τί μπορεῖ νὰ περιμένει ἓνας νέος ἀπὸ τὰ διάφορα παραισθησιογόνα; Ἐμπνευση, ἐνθουσιασμὸ, ἀπελευθέρωση, γνωριμία μὲ νέους φανταστικὸς παραδεισένιους κόσμους; Τουλάχιστον δὲν βλέπουν; Δὲν ἀντιλαμβάνονται τὴν παγίδα; Δὲν παρατηροῦν τὰ τόσα θλιβερὰ θύματα, πού, πιασμένα στὰ δίχτυα τοῦ λευκοῦ θανάτου, σπαρταροῦν, ἀνῆμπορα νὰ ἐλευθερωθοῦν, ἕως ὅτου σβήσουν μέσα στὴν ἐξαθλίωση; Δὲν ἔτυχε νὰ δοῦν τὴ χλωμὴ ἐκείνη ὄψη, μὲ τὰ σβησμένα μάτια, μὲ τὸ ἀφρισμένο στόμα, σὲ παραλήρημα ἀπελπισίας;

Ζητοῦν ἐμπνευση, ἐνθουσιασμὸ; Καὶ τὸν ζητοῦν ποῦ; Ἐκεῖ ἀκριβῶς ποὺ δολοφονεῖται; Μὰ τὰ νιάτα δὲν εἶναι αὐτὰ τὰ ἴδια ὁ ζωντανὸς ἐνθουσιασμὸς; Ἡ ἀνθισμένη ἀνοιξὴ ἔχει ἀνάγκη νὰ ἀναζητήσει ἐμπνευση ἀπὸ τὸν παγερὸ χειμῶνα; Ὁ πόθος τῆς ἐλευθερίας, στὴν πιὸ δυνατὴ ἔκφρασή του, θὰ καταφύγει στὰ δεσμὰ τῆς πιὸ τυραννικῆς δουλείας; Ζητοῦν! Τί, ἀλήθεια, ζητοῦν; Ἡ

ἐκρηξὴ τῆς πιὸ δυναμικῆς ζωῆς, τῆς νεανικῆς, τί μπορεῖ νὰ ζητάει στὴ νάρκωση καὶ τὴ νέκρωση τοῦ λευκοῦ θανάτου;

Ἡ νεότης ποὺ μισεῖ τὴς αὐταπάτες, τὸ ξεγέλασμα τοῦ ἑαυτοῦ της, πῶς δέχεται καὶ πῶς ἀνέχεται νὰ συμφιλιώνεται μὲ τὸ ψέμα, νὰ συμβιβάζεται μὲ τὴν ἀπάτη, νὰ ἀναζητεῖ τὴς ψεύτικες ἀπολαύσεις τῶν τεχνητῶν παράδεισων;

Πῶς; Τὴν ἀπάντηση τὴν ἔχουν δώσει ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔμειναν στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ προχώρησαν στὴν οὐσία τοῦ προβλήματος: «Εἶναι ἀφέλεια νὰ νομίζουμε ὅτι ὁ πραγματικὸς ἀγωγὸς τῆς διακινήσεως καὶ τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν εἶναι ὁ ἔμπορος τοῦ θανάτου. Πραγματικὸς ἀγωγὸς εἶναι ἡ ψυχὴ ποὺ νεκρώθηκε μπροστὰ στὸν τρόπο τοῦ πνευματικοῦ κενοῦ. Δὲν διακινεῖται κανένα ἐμπόρευμα θανάτου, ἂν δὲν ἐξασφαλισθεῖ προηγουμένως τὸ “σωσίβιο” ἄλλοθι τοῦ ἐκμηδενισμοῦ τῆς ψυχῆς. Ἡ πραγματικότητά μας εἶναι ἡ ἀπεξάρτηση ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Αὐτὸ εἶναι τὸ δραστηριότερο ναρκωτικὸ. Ἡ ψυχὴ χωρὶς τὴν ἀναγωγὴ τῆς σὸν οὐρανὸ γίνεται κόλαση καὶ τὸ φάρμακό της εἶναι τὸ βοτάνι τοῦ Ἀντιχρίστου.... Εἶναι στερημένη ἡ ψυχὴ τῶν παιδιῶν μας ἀπὸ τὰ ἀναστάσιμα τραγούδια ποὺ εἰρηνεύουν τὴν ψυχὴ μέσα στὴν ἱερὴ προσία τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης...». Γι’ αὐτὸ καὶ ἀναζητοῦν τὴ χαρὰ τοῦ χαμένου Παράδεισου στὴν ψευδαίσθηση τῶν τεχνητῶν παράδεισων.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὴς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

7

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

Είδαμε ποιός υπῆρξε ὁ Σαμουὴλ σὰν Κριτής. Ἀλλὰ σὰν τέτοιος, δηλαδὴ σὰν ἀνώτατος ἀρχηγὸς τοῦ κράτους, ἔδρασε σὲ ἓνα μόνο μέρος τῆς ζωῆς του. Ἐξάσκησε τὰ καθήκοντα τοῦ Κριτῆ ἐπὶ εἴκοσι ὀλόκληρα χρόνια, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἡλίου, σὲ ὥριμη ἀνδρική ἡλικία. Καὶ τὰ παρέδωσε, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογὴ βασιλιά, στὸν Σαούλ.

Ἀντίθετα, σὰν προφήτης ἄρχισε νὰ δρᾷ ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού, ἐνῶ ἦταν παιδὶ ἀκόμα, ἄκουσε στὴ Σηλωμ τὸν Θεὸ νὰ τοῦ προαναγγέλλει τὴν αὐστηρὴ τιμωρία τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ἀσεβῶν παιδιῶν του.

Ἀπὸ τότε, πού ὁ μικρὸς Σαμουὴλ φάνηκε «πιστὸς ὀράσεως», ἀξιοπίστος δηλαδὴ καὶ φιλαλήθης, διότι μετέδιδε ἀκριβῶς τὶς ἀποκαλύψεις πού ἔπαιρνε ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὁ Θεὸς ἐμφανιζόταν τακτικὰ στὸν Σαμουὴλ καὶ τοῦ ἀποκάλυπτε τὶς ἀποφάσεις του καὶ τὰ θελήματά του. Ἐντὸς ὀλίγου ἡ φήμη του σὰν προφήτη διέτρεξε ὅλη τὴ χώρα καὶ πείσθηκαν οἱ πάντες ὅτι ὁ Σαμουὴλ ἦταν πιστὸς καὶ ἀληθινὸς προφήτης τοῦ Κυρίου. **«Ἐγνώσαν πᾶς Ἰσραὴλ ἀπὸ Δὰν ἕως Βηρσαβὲ ὅτι πιστὸς Σαμουὴλ εἰς προφήτην τῷ Κυρίῳ»** (Α΄ Βασ. γ΄ 20).

Υπῆρξαν δὲ τόσο συχνές καὶ τόσο φανερές οἱ ἐμφανίσεις αὐτῆς τοῦ Θεοῦ στὸν Σαμουὴλ, ὥστε δὲν ἄργησε νὰ στερεωθεῖ στὸ λαὸ ἡ πεποίθηση ὅτι ὁ γιὸς τῆς Ἄννας εἶχε ἐκλεγεῖ ἀπὸ τὸν Θεό, κατὰ τὴν κρίσημν καὶ μεταβατικὴ αὐτὴ περίοδο τῆς ἱστορίας τοῦ ἰσραηλιτικοῦ ἔθνους, νὰ διαδραματίσει σπουδαία προφητικὴ ἀποστολή.

Ὅπως ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἐμφανίστηκε στὸ κατώφλι τῆς Μεσσιανικῆς περιόδου, ἔτσι καὶ ὁ Σαμουὴλ παρουσιάζεται στὸ τέλος τῆς ἐποχῆς τῶν Κριτῶν καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς Βασιλείας. Καὶ ὅπως ἐκεῖνος υπῆρξε Πρόδρομος τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ, ἔτσι καὶ αὐτὸς υπῆρξε πρόδρομος τῶν μεγάλων Προφητῶν πού προανήγγειλαν τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Σωτῆρα.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἔγινε Κριτὴς καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν παρέδωσε τὴν κριτεία στὸν βασιλιά, καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ θανάτου του, ἐξακολουθεῖ νὰ δρᾷ ποικιλοτρόπως σὰν προφήτης.

Υπὸ τὴν στενότερη λοιπὸν αὐτὴ ἔννοια ὁ Σαμουὴλ υπῆρξε φημισμένος προφήτης.

Καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἀρχίζει ἡ μεγάλη περίοδος τῶν Προφητῶν. Τὸ ἐπισημαίνει στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ὁ ἀπόστολος Πέτρος: **«Πάντες οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ καθεξῆς... κατείγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας»** (Πράξ. γ΄ 24). Προφήτευσε τὴν αἰχμαλωσία τῆς Κιβωτοῦ τῆς Διαθήκης, τὸν θάνατο τοῦ Ἡλίου καὶ

τῶν παιδιῶν του, τὴ νίκη κατὰ τῶν Φιλιισταίων, τὴν ἦττα καὶ συντριβὴ τῶν Ἀμμαληκитῶν, τὴν ἀποδοκιμασία τοῦ Σαούλ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ θάνατό του καθὼς καὶ πλῆθος ἄλλων γεγονότων.

Καὶ ὅ,τι προανήγγειλε ξεπληρώθηκε μὲ θαυμαστὴ ἀκρίβεια. Αὐτὸ σημειώνει καὶ ὁ ἱερὸς συγγραφέας μὲ τὰ λόγια: **«Οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν»** (Α΄ Βασ. γ΄ 19). Καμιά του προφητεία δὲν ἀστόχησε.

Ἀλλὰ ὁ Σαμουὴλ υπῆρξε καὶ προφήτης μὲ τὴν πλατεία ἔννοια τῆς λέξης. Μιλοῦσε καὶ ἐργαζόταν στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἦταν δηλαδὴ ἀπλῶς «ὁ βλέπων», πού προφήτευε ὅσα ἔμελλε νὰ συμβοῦν. Ἦταν συγχρόνως καὶ ὁ διδάσκαλος, πού δίδασκε τὶς θεῖες ἀλήθειες καὶ ἐργαζόταν γιὰ τὴν πραγματοποίησή τους μέσα στὴν κοινωνία.

Καὶ τὸ ἔργο αὐτὸ τὸ ἐργάστηκε μὲ ἀκαταπόνητη δραστηριότητα. Ἐδρασε πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις μὲ φλόγα ἀληθινὰ προφητικὴ.

Ἀπέσπασε, ὅπως εἶδαμε, ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς προσπάθειες, τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ τὶς εἰδωλολατρικὲς ἀποπλανήσεις καὶ τὸν ἐπανάφερε στὴν ὀρθὴ πίστη. Πέτυχε τὴ θρησκευτικὴ ἀναγέννηση τοῦ λαοῦ του καὶ γέμισε ἔτσι τὸ ἔθνος ἀπὸ ζωὴ καὶ δημιουργικὴ δύναμη.

Καὶ μὲ τὶς συχνές ἐπισκέψεις του στὶς διάφορες περιφέρειες τοῦ κράτους καὶ μὲ τὶς πανεθνικὲς συγκεντρώσεις πού ἔκανε, καὶ μὲ τὴ διδασκαλία του καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του, θέρμαινε καὶ κραταίωνε διαρκῶς στὶς ψυχὰς ὅλων τὴ φλόγα τῆς ἀληθινῆς πίστεως.

Ζοῦσε τοὺς πόθους καὶ τὶς ἀγωνίες τοῦ ἔθνους. Ὑποδείκνυε σ' ὅλους τὸν ὀρθὸ δρόμο. Προσευχόταν διαρκῶς γιὰ τὸν λαὸ του καὶ ζητοῦσε τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου.

Ἐχρισε τέλος βασιλιὰ τὸν Σαούλ καὶ μετὰ τὴν ἀποδοκιμασία του, τὸν Δαυίδ. Ἡ ζωντανὴ συμμετοχὴ του στὰ ζητήματα τοῦ ἔθνους δὲν σταματᾷ ἐδῶ. Σὰν ἀνώτατος θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ σὰν ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ κοντὰ στὸν βασιλιά καὶ τὸν λαό, παρακολουθεῖ τὰ πάντα, συμβουλεύει, καθοδηγεῖ, ἐλέγχει ἀκόμη.

Ἡ μεγάλη του προσπάθεια εἶναι νὰ κρατήσῃ καὶ ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενους ἀφοσιωμένους καὶ πειθαρχικοὺς στὸ θεῖο θέλημα, τὸ μόνο πού στηρίζει καὶ ἀσφαλίζει ἀληθινὰ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους. Γι' αὐτὸ δὲν ἀφήνει οὔτε γιὰ μιὰ στιγμή νὰ νομισθεῖ ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυση βασιλιὰ ἔδινε τὸ δικαίωμα εἴτε στὸν ἀνώτατο ἄρχοντα εἴτε στὸ λαὸ νὰ παρεκκλίνει ἀπὸ τοὺς θεῖους νόμους καὶ ἀπὸ τὴν ἀποστολὴ πού εἶχε ὁ Ἰσραὴλ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.

(Συνεχίζεται)

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΥΠΟ ΑΠΕΙΛΗ

Κοινωνιολόγοι, νομικοί και άλλοι ειδικοί επιστήμονες κάνουν λόγο για την βαθιά κρίση που απειλεί τη σύγχρονη οικογένεια. Νέες μορφές οικογένειας εμφανίζονται καθημερινά και ζητούν την κοινωνική αναγνώριση. Ο σύζυγος τώρα έγινε «σύντροφος». Το ίδιο και οι λεγόμενες ελεύθερες συμβιώσεις. Οί γάμοι μειώνονται. Τα διαζύγια αυξάνονται άνησυχητικά δυστυχώς και στη χώρα μας. Το ποσοστό των εκτός γάμου παιδιών παρουσιάζει άνοδική πορεία σε αντίθεση με τον γενικό δείκτη γεννητικότητας που βρίσκεται σε πτώση στις περισσότερες χώρες. Και να ήταν μόνον αυτά; Σημαντική αύξηση των καταγγελιών για περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας καταγράφηκε τις ημέρες της «καραντίνας» και του υποχρεωτικού εγκλεισμού στο σπίτι λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Η τηλεφωνική γραμμή SOS 15900 της Γενικής Γραμματείας Οικογενειακής Πολιτικής και Ίσότητας των Φύλων τους τελευταίους μήνες έλαβε παραπάνω από 1.700 κλήσεις. Έννιά στα δέκα άτομα που κάλεσαν στη γραμμή SOS 15900, τόλμησαν για πρώτη φορά να αναφέρουν το περιστατικό βίας, να ζητήσουν στήριξη και να στείλουν με τη σειρά τους σε όλες τις γυναίκες το μήνυμα «Μένουμε σπίτι αλλά δεν μένουμε σιωπηλές». Πού βαδίζουμε; Ο δεσμός που συγκρατεί την κοινωνία είναι η ένωμένη οικογένεια. Εάν η οικογένεια διασπαστεί και διαλυθεί, συγχρόνως διασπάται και καταρρέει η κοινωνία. Αυτόνοπτες αλήθειες που μερικοί δεν θέλουν να τις αντιληφθούν.

ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΑΓΧΟΣ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Η πανδημία της COVID-19 είναι πιθανό να προκαλέσει σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα σε πολλούς ανθρώπους και να οδηγήσει σε αυτοκτονίες και σε κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών, προειδοποιεί ο ΟΗΕ. Ίδιαίτερο κίνδυνο διατρέχουν σήμερα γιατροί και νοσηλευτικό προσωπικό που εργάζονται στην πρώτη γραμμή για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ηλικιωμένοι, έφηβοι και όσοι είχαν ήδη ψυχολογικά προβλήματα, δήλωσε ο γ.γ. του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, καλώντας τις κυβερνήσεις ανά την υφήλιο να επενδύσουν στην ψυχική υγεία των πολιτών, κάτι που έχουν παραμελήσει επί δεκαετίες. Σύμφωνα με στοιχεία του ΠΟΥ, στην Κίνα, το νοσηλευτικό προσωπικό ανέφερε υψηλά ποσοστά κατάθλιψης (50%), άγχους (45%) και άυπνίας (34%), ενώ στον Καναδά το 47% δήλωσε ότι έχει ανάγκη από ψυχολογική υποστήριξη («Καθημερινή» 16.05.2020). Αγνιοῦμε και γι' αυτό αναζητάμε περίτρομοι άλλα στηρίγματα. Αναζητάμε γι' αυτό και αγνιοῦμε. Και κανόμαστε μέσα σ' ένα φαῦλο κύκλο αυτόταλαιπωρίας. Υπάρχει ὅμως και μιὰ ἄλλη ζήτηση που φυγαδεύει τὴν ἀγωνία. Ζητώντας μόνο τὰ ὑλικά βρίσκουμε μονάχα τὴν ἀγωνία τους. Ἄν μάθουμε νὰ ζητᾶμε τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνη

Του, θὰ δοῦμε πὼς ὅλα τὰ ἄλλα θὰ ἀκολουθήσουν. Θὰ ἀκολουθήσει τὸ πιὸ πολῦτιμο, ἡ ψυχικὴ γαλήνη καὶ ἡρεμία. Τότε θὰ τρώμε τὸ ψωμὶ χωρὶς νὰ μᾶς τρώει. Ὁ τύραννος τῆς ἀγωνίας δὲν θὰ βρίσκει καμιὰ θέση στὴν ψυχὴ μας καὶ στὴν ζωὴ μας.

Η ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ

Πάλι στην επικαιρότητα ἡ ἐρημοποίηση τῆς γῆς. «Τουλᾶχιστον 50 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς ἐστίες τους» ἀναφέρει ἔκθεση τοῦ ΟΗΕ. «Ἡ ἔρευνα πὺν πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸ πανεπιστήμιο τοῦ ΟΗΕ, ὑποδεικνύει ὅτι ἡ κλιματολογικὴ ἀλλαγὴ ἀναδεικνύει πλέον τὴν ἐρημοποίηση ὡς μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σημαντικὲς ἀπειλὲς πὺν θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσουμε... Ἡ ἐρημοποίηση εἶναι παγκόσμιο πρόβλημα πὺν ἀπειλεῖ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς...». Ὁ πλανήτης Γῆ βρίσκεται σὲ κατάσταση ἀσφυξίας. Ἐκεῖνος πὺν δημιουργεῖ πλέον τὴν ἐρημο δὲν εἶναι κάποιος ἐξωγήινος. Εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὸς ὀδηγεῖ στὴν ὀριστικὴ στείρωση τῶν εὐαίσθητων ἐδαφῶν. «Τὰ φαινόμενα ἐρημοποίησης γεννιοῦνται μερικὲς φορὲς ἑκατοντάδες χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν κοντινότερη ἐρημο, στὶς εἰσόδους τῶν πόλεων καὶ ἐπηρεάζουν τὸ ἕνα τέταρτο τῆς ξηρᾶς τοῦ πλανήτη». Καὶ ἡ αἰτία ἡ ἀπληστία τοῦ ὑλιστικοκρατούμενου ἀνθρώπου πὺν θυσιάζει στὸ κέρδος τὴν υγεία καὶ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας.

ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Κοντὰ σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἐρημοποίηση ἔρχεται καὶ μιὰ δευτέρη τὸ ἴδιο καὶ ἀκόμα φοβερότερη. Ἡ ἐρημοποίηση τῆς γῆς ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Δὲν εἶναι ὑποκρισία, ὅταν ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ ἔχουμε κινητοποιήσεις γιὰ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη στραγγαλισμὸ καὶ δολοφονία τῆς ἀθῶας κυοφορούμενης ζωῆς; Βεβαίως νὰ προστατευθοῦν οἱ βιότοποι. Τὰ σπάνια ζῶα. Ἐχουμε κινητοποιήσεις ἀπὸ διεθνεῖς ὀργανισμοὺς γιὰ τὶς χελῶνες, τὰ δελφίνια, τὶς φάλαινες. Ἀλλὰ εἶναι πολυτιμότερες οἱ φάλαινες καὶ οἱ χελῶνες καὶ τὰ ἄγρια θηρία ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ στὰ μητρικὰ σπλάχνα; Δὲν βρισκόμαστε στὸ ἀπώγειο τῆς ἀντιφατικότητας, ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Ἀμαζόνιος καὶ τὰ δάση τῆς Αὐστραλίας γίνονται τὸ ἐπίκεντρο διαμαρτυριῶν ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο καὶ ἡ ἀνυπεράσπιστη κυοφορούμενη ζωὴ ἀφήνεται ἄσπλαχνα νὰ κατακρεουργεῖται ἀπὸ ἐπίορκους δολοφόνους γιατροὺς, χωρὶς διαμαρτυρία; Καὶ μόνον αὐτό; Ὅποιαδήποτε φωνὴ διαμαρτυρίας θὰ τολμήσει νὰ ὑψωθεῖ, γιὰ τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀνθρώπινο αὐτὸ θέμα, θὰ ἀντιμετωπίσει τὴν εἰρωνεία ἢ τὴν ἀδιαφορία. Βρισκόμαστε μπροστὰ σ' ἕνα ἔγκλημα πρωτοφανοῦς ἀγριότητας στὴν ἀρχὴ τῆς τρίτης χιλιετίας. Ἄν εἶναι ἔγκλημα νὰ καταστρέφεται ἡ γῆ, δὲν εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλύτερο ἔγκλημα νὰ δολοφονεῖται ἐν ψυχρῶ ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ; Πίσω ἀπὸ τὴν ἐρημοποίηση τῆς γῆς, ἄς ἀναζητήσουμε τὴν ἐρημοποίηση τῆς ψυχῆς. Συγκρίνονται τὰ ἀσύγκριτα;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκόρατους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ